

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Teologická fakulta

Katedra psychologie

POSUDEK OPONENTA

Bakalářské práce

Jméno a příjmení studentky: Martina Housková

Téma práce: Islámský fundamentalismus z psychologického hlediska

Vedoucí práce: PhDr. Jan Polivka

Oponent práce: PhDr. Ing. Marie Lhotová, Ph.D.

Hodnocení:

1. Nalik studentka naplnila požadavky podle zadání práce:

Bakalantka splnila požadavky kladené na bakalářskou práci pouze částečně.

Stručná charakteristika nedostatků (rozvedení dále): Studentka si zvolila kontroverzní a velmi rozsáhlé téma a zpracovala jej způsobem, který není ani kompletní ani kompaktní; od tématu se v mnoha kapitolách odchyluje a naopak kapitoly tématicky sěžejní nejsou dotaženy.

S ohledem na téma a obsah práce poukazující především na střet americké a blízkovýchodní civilizace k její škodě mluví fakt, že byly použity pouze dva cizojazyčné zdroje americké provenience, přesto je chvalitebný fakt, že studentka využila svých cizojazyčných znalostí. Jinak je seznam literatury vyvážený, studentka použila i internetových zdrojů.

Práce je teoreticky zaměřená, bez empirického šetření.

2. Použité metody zpracování (teoretické, empirické, atd.) a stručné zhodnocení dosažených výsledků a možností praktického využití práce:

Práce je teoretická a opírá se především o odbornou literaturu, převažuje tedy rešeršně-kompilační metoda (tento termín je použit bez pejorativního hodnocení), přesto by studentka měla umět pracovat se zdroji tak, aby výsledným dojmem nebyla snaha autorky pouze zaplnit předepsaný počet stran pro bakalářskou práci.

3. Zhodnocení struktury:

Vůči formálnímu členění textu mám několik zásadních připomínek:

Uspořádání práce je matoucí, určité části práce jsou vzhledem k jejímu názvu zbytečné (např. části z úvodu o historickém vývoji fundamentalistických hnutí by bylo lepší zařadit do příslušné kapitoly teoretické části), jiné neúplné (taktéž v úvodu chybí uvedení užitých metod, příp. motivace; bylo by vhodné podrobněji rozvést cíl práce). Odlišné fenomény je nelogicky stavěny na roveň v podobě podkapitol (např. str. 17 – dogmatismus zařazený mezi motivaci a další jako subkapitola psychologických aspektů).

První kapitola o křesťanských počátcích fundamentalismu se pro zpracovávané téma jeví nadbytečnou. Třebaže autorka v úvodu přislíbila, že se bude v první kapitole zabývat obecným pojetím fundamentalismu, rovnou se věnuje fundamentalismu v křesťanství, který má svá specifika a, jak je uváděno dále, od islámského se v mnohém liší. Absence definice a obecného pojetí fundamentalismu jako takového je vážným nedostatkem práce. Případná komparace islámského s křesťanským fundamentalismem, kterou jako takovou autorka nečiní, by mohla být zařazena do samostatné kapitoly zařazené ke konci práce.

První kapitola věnovaná křesťanství by mohla být nahrazena prezentací islámu (v práci postrádám základní informace o tomto náboženství: vznik, základní ideje, charakteristiky, dělení), v rámci níž by mohlo dojít i k objasnění termínů dále užívaných, leč nevysvětlených, v textu (např. str. 28 šarí'a, umma)

Psychologické aspekty na str. 13 by mohly být pojaty širěji a blíže vysvětleny.

Obdobně v kapitole druhé jsou podkapitoly řazené způsobem, který je pro čtenáře zmatečný a zhoršuje orientaci a pochopení obsahu. (Z jakého důvodu je Vliv konfrontace islámu první podkapitolou Islámského fundamentalismu, když definice a exkurz do historie následuje až poté? Charakteristické rysy by měly být vřazeny do kapitoly definující islámský fundamentalismus, stejně jako problematika džihádu, která se vyskytuje v kapitole Okolnosti vzniku apod.)

Některé subkapitoly by mohly být pro podobnost a eliminaci duplicity spojeny (Psychologické kořeny + Sociálně psychologické pojetí fundamentalistické skupiny v kap. 3)

Věcné nedostatky: Autorka v textu směšuje pojem muslim – Arab (str 21., str. 40), což pro odbornou absolventskou práci s takovým tématem je nepřipustné.

V textu práce se objevují kontradikce týkající se vzniku islámského fundamentalismu (str. 6 mluví o konci 70. let str. 29 už o r. 1928)

Až v samém závěru práce (str. 48, 50) se autorka zmiňuje o radikálních fundamentalistických hnutích a teroristických organizacích (které na str. 48 nesprávně pojímá jako synonyma)

4. Jazykový styl a úprava práce:

Jazykový styl práce je průměrný, grafická úprava bez připomínek.

Při citacích respektuje normu ČSN ISO 010197, mnoho odstavců odborného obsahu je však bez příslušné poznámky pod čarou (namátkou např. str.6, 13, 15, 21, 33 atd. atd.) a nutně tak podněcují domněnku, že studentka necituje prameny vůbec, příp. cituje nedostatečně, příp. cituje později, přičemž každá z těchto variant je špatně. Dalším nedostatkem je hojné užívání sekundárních zdrojů namísto primárních (např. str. 12, na myšlenky F. Fukuyamy odkazováno do Červenkové a kol., str. 17 – Jung citován z Nakonečného).

5. Stručná formulace otázek, na které by měla studentka odpovědět při obhajobě:

1. Mezi okolnostmi vzniku u křesťanského fundamentalismu zmiňujete „vliv vědy“. Jaký má/měla věda podíl na vzniku fundamentalismu islámského?

2. Můžete objasnit psychologickou podstatu „zjednodušených řešení“, která uvádíte v Psychologických aspektech na str. 13?

6. Navrhovaná klasifikace:

dobře/neprospěla

7. Doporučení či nedoporučení práce k obhajobě:*

Bakalářskou práci k obhajobě doporučuji, ale její hodnocení bude velkou měrou záviset na kvalitě a přesvědčivosti ústní obhajoby.

V Praze dne 1.5.2011

PhDr. Ing. Marie Lhotová, Ph.D.